

**РЕЗУЛЬТАТИ РОЗРОБКИ ТА ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ
НЕМЕДИКАМЕНТОЗНИХ МЕТОДІВ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
ХВОРИХ ІЗ ТРАВМАТИЧНИМ УРАЖЕННЯМ ГОЛОВНОГО МОЗКУ
НА ГОСПІТАЛЬНОМУ ЕТАПІ**

Роздільська О.М., Петухова І.С.

***Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків***

На сьогодні удосконалення мультидисциплінарної реабілітації хворих травматичними ураженнями головного мозку є актуальною та соціально важливою проблемою клінічної медицини. Це обумовлено значною розповсюдженістю травматичної хвороби головного мозку, високими відсотками втрати працездатності та інвалідизації населення працездатного віку, в першу чергу серед осіб, що постраждали в результаті воєнних дій в Україні.

Застосування фізичних факторів (ФФ) в програмах мультидисциплінарної реабілітації хворих з наслідками черепно-мозкової травми (ЧМТ) обумовлено їх здатністю покращувати церебральну та центральну гемодинаміку, головні патогенетичні механізми саморегуляції життєдіяльності та функціональної активності нервових клітин, надавати протинабряковий, знеболюючий та седативний ефекти, нормалізувати вегетативну дисфункцію.

Наводимо результати обґрунтування доцільності, розробки та застосування нових немедикаментозних методів медичної реабілітації хворих із травматичним ураженням головного мозку на госпітальному етапі :

– У 118 хворих гострою закритою ЧМТ розроблений новий спосіб реабілітації у вигляді поєднаної дії інгаляцій актовегіну та ультразвуку (Деклараційний Патент України № 59548). Доведено, що застосування способу підвищує ефективність реабілітації хворих з гострою ЧМТ на госпітальному етапі, у тому числі за наявності супутньої серцево-судинної патології, попереджає ускладнення медикаментозної терапії та прогресування клініко-неврологічної патології, більш виразно після повторних курсів реабілітації.

– У 107 хворих з викривленням носової перегородки (ВНП) травматичного генезу та наслідками перенесеної закритої ЧМТ (струсу головного мозку) після операції септопластики в умовах стаціонару розроблено новий спосіб застосування синусоїдальних модульованих струмів та ультразвуку (Деклараційний Патент України № 36960). Доведено, що застосування ФФ підвищує ефективність їх госпітальної реабілітації, зменшує інструментальні прояви як порушень носового дихання, так і наслідків ЧМТ та скорочує терміни перебування в стаціонарі.

Таким чином, результати досліджень показали, що застосування розроблених нових способів реабілітації з використанням обґрунтованих параметрів ФФ у хворих з наявністю або наслідками перенесеної ЧМТ на госпітальному етапі можливе і доцільне; включення розроблених способів перспективне для формувань мультидисциплінарних програм реабілітації хворих з наслідками перенесеної ЧМТ, у тому числі й у осіб, які постраждали внаслідок військових дій в Україні, на різних її етапах.